

Vladimír Suchý & Raúl Fernández Aparicio

Messina 1347

Pravidla hry

Černá smrt se blíží!

V roce 1347 připluly z Krymu na Sicílii janovské galéry, které zakotvily ve starobylém přístavu města Messiny. Ve svých útrobách přivezly krysy. Krysy byly plné blech a blechy přenášely dýmějový mor, jenž později vešel ve známost jako Černá smrt. Během následujících čtyř let pak ve městech po celé Evropě zemřela polovina jejich obyvatel.

Přehled hry

Hráči se ujímají rolí předáků aristokratických rodin s pozemkovými državami na messinském venkově. Pokoušejí se zachraňovat místní obyvatele před morem, nakažené dávají do karantény a zdravé jedince nechávají pracovat na svých statcích. Mezitím, co epidemie řádí se stále větší zuřivostí, zřizují mimo město malé, odděleně žijící komunity a dalšímu šíření nákazy se snaží zabránit pomocí ohně.

Dostávají také možnost moru vzdorovat a navracet zachráněné obyvatele zpět do města, aby Messinu znovu osídlili. Vítězem se na konci hry stává ten z nich, který se o Messinu zasloužil v největší míře.

Authors: Raúl Fernández Aparicio, Vladimír Suchý
Graphic design, illustrations: Michal Peichl

Production: Kateřina Suchá
Rules: Jason Holt

Testeři: Ládín, Aleš, Oscar, Jirka Bauma, Ondřej Kindl, Pepin, Pawel Dolegowski, Henrik Larson, Jindra, Míra Bělský, Kendy, Vojta, Kája, Katka Suchá, Michal Peichl, Jan Cízner, Anežka Bělohoubková, Antonín Kandrik, Jiří Trojánek, Martina Bátorová, Ján Novodomský, Roman, Robert Tuharský, Jan Koláček, Tondakolik, Youda, Ozzy, Radek Boxan, Alberto, Laura, Mario, Andi, Rafa, Paula, Inma, Marta, Javier E., José, Nelly, Dave, T, Javier F., Enrique, Giansimone, David, Joni, Javier B., Inma G., Víctor, Pepín, Luis, Ismael, Carmen, Pedro, Pater, Pablo T., Nines, Gabi, Imaken, Iván, Carolina, Pablo M., Pablo A., Laura P., účastníci herních akcí v Mořkově, Vernířovicích a Počátkách a také členové i návštěvníci herních klubů Bedna a Svět deskových her.

Česká edice: FOX IN THE BOX, web: www.foxinthebox.cz, email: info@foxinthebox.cz

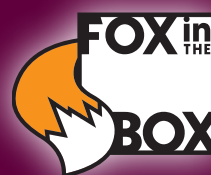
Překlad: Petr Šťastný

Redakce: Ondřej Kurka

Grafické úpravy: Michal Peichl, Karolína Hanáčková

Korektury: Eliška Pospíšilová

V podobě předchozích prototypů získala Messina 1347 následující ocenění: Zona Lúdica 2017, Cannes ProtoLab (užší výběr), Granollers 2019 (2. místo), BGC Málaga 2019, Hippodice 2020 (hlavní soutěž).

Herní materiál

dřevěné komponenty

15 žetonů krysy

20 disků (5 disků ve čtyřech hráčských barvách)

12 žetonů správců (3 žetony ve čtyřech hráčských barvách)

1 kostička počítadla kol

24 kostek moru

20 figurek služebníků (5 služebníků ve čtyřech hráčských barvách)

20 žetonů stavebního dřeva

12 kostiček šlechtického archivu (3 kostičky ve čtyřech hráčských barvách)

Před svou první hrou nalepte přiložené samolepky na trojici disků v každé z hráčských barev. Hráči budou potřebovat po jednom správci každého typu.

Šlechtic

Jeptiška

Řemeslník

1 bodovací deska

4 desky šlechtického archivu

4 hráčské desky

15 destiček vylepšení karanténních domků

33 destiček dílen

10 destiček vozů

26 mincí ve třech hodnotách (1, 3, 5)

21 žetonů řemeslníků

20 destiček městských částí

6 žetonů velkého ohně

16 žetonů ohně

21 žetonů jeptíšek

4 destičky přístavišť

4 destičky kotvišť

9 destiček lodí

21 žetonů šlechticů

20 destiček znovuosídlení (5 destiček ve čtyřech hráčských barvách)

14 destiček pro hru jednoho hráče

1 destička priority

1 ukazatel náказы

sešit pravidel

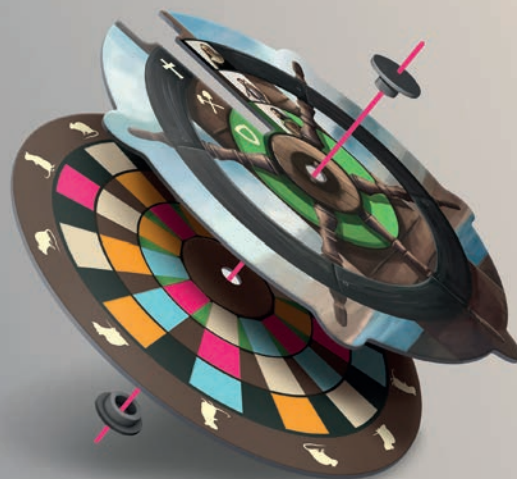

4 přehledové karty

1 plastový nýtek

SCHÉMA SESTAVENÍ UKAZATELE NÁKAZY

Příprava hry

Město Messina: Messina se skládá z šestiúhelníkových destiček městských částí. Tyto destičky rozdělte podle písmen na jejich rubu do tří skupin: **A**, **B** a **C**.

Některé destičky ve skupině **A** jsou určeny jen pro specifický počet hráčů. Projděte skupinu **A** a odložte stranou ty z nich, které neodpovídají požadovanému počtu hráčů. Tyto destičky poté vraťte zpět do krabice (viz vyobrazení vpravo).

Ze zbývajících destiček ve skupině **A** vytvořte zásobu, přidejte do ní 1 destičku ze skupiny **B** a lícem dolů ji zamíchejte. Z náhodně vybíraných destiček pokládáných lícem vzhůru poté sestavte město Messina. Zároveň vezměte čtyři destičky přístavišť a níže vyobrazeným způsobem je umístěte do čtyř rohů tak, aby navazovaly na dříve umístěné městské části.

Tato pravidla znázorňují přípravu hry pro tři hráče. Rozložení destiček závisí na počtu hráčů (viz níže).

Tato destička je určena pouze pro hru 4 hráčů. Ve hře 2 nebo 3 hráčů ji vraťte zpět do krabice.

Tato destička je určena pro jakýkoli počet hráčů.

Zásoba destiček městských částí: Destičky skupin **B** a **C** se použijí ve hře vždy, nehlédě na počet hráčů. Zásobu destiček **C** zamíchejte lícem dolů. Navrch položte zbývající destičku **B** a celou zásobu poté umístěte tak, aby ležela ve snadném dosahu.

Žetony: Žetony ohně, krys, stavebního dříví a měšťanů umístěte v dosahu hráčů. V průběhu hry je budete často využívat. Zásoba těchto žetonů je neomezená.

Kostky moru: Počet kostek moru je omezen počtem hráčů. Ve hře 2 hráčů použijte 16, ve hře 3 hráčů 18 a ve hře 4 hráčů všech 24 kostek. Veškeré přebytečné kostky ponechte v krabici.

Ukazatel nákazy: Ukazatel nákazy umístěte v dosahu alespoň jednoho hráče. V okénku ukazatele by měla být vidět kombinace 3 různých barev a obrázek krysy.

Ostatní destičky

Zásoby vytvořte i z ostatních destiček a poté je zamíchejte.

Destičky kotvišť položte po zamíchání lícem dolů. Kdykoli je jejich zásoba vyčerpána, všechny použité destičky zamíchejte a vytvořte novou.

Destičky lodí rozdělte do několika zásob podle jejich čísel. Každou z nich zamíchejte a dejte je na sebe tak, aby zásoba s číslicí 1 ležela zcela nvrchu. Následně je umístěte vedle bodovací desky. Ve hře 2 hráčů nejprve odložte stranou všechny lodě s nákladem drahých kamenů a použijte pouze 6 destiček lodí.

Destičky vylepšení karanténních domků rozdělte do 3 stejných, náhodně vytvořených zásob. Umístěte je na bodovací desku lícem dolů a poté otočte vrchní destičku každé zásoby lícem nahoru.

Destičky vozů rozdělte do pěti dvojic. (Dívejte se na čísla na jejich rubu, ne na bodové hodnoty na líci.) Náhodně vytvořte dvě pětiice vozů lícem dolů tak, aby každá pětiice obsahovala vozy v pořadí 1 (dole) až 5 (nahore). Obě pětiice následně obraťte tak, aby žeton s číslem 1 zůstal nvrchu lícem nahoru, a umístěte je na bodovací desku. Ve hře 2 hráčů vraťte jednu z nich do krabice – budete používat pouze jednu pětiici destiček.

Dílna dostupná na začátku hry (I)

Dílna dostupná později v průběhu hry (II)

Destičky dílen rozdělte podle éry (I ∞ nebo II ⚡) a typu měšťanů (⚔️, 🛡️ nebo +). Všechny šest zásob zamíchejte. Destičky s číslicí I jsou dílny dostupné na začátku hry. Jejich 3 zásoby nejprve umístěte na bodovací desku lícem dolů a následně otočte vrchní destičku každé zásoby lícem nahoru. Destičky s číslicí II budou zpřístupněny později v průběhu hry. Tyto 3 zásoby prozatím odložte stranou lícem dolů.

Bodovací desku položte vedle Messiny. Její níže vyobrazená strana se používá ve hře 3 nebo 4 hráčů. Hráči na ni umístí své disky podle popisu na str. 6.

Kostičku počítadla kol umístěte na pole označené římskou číslicí I, které je součástí přehledové tabulky v levé části bodovací desky.

Destičku priority ve své první hře potřebovat nebudete, a proto ji ponechte v krabici. Při dalších hrách ji můžete použít k překrytí prvního sloupce přehledové tabulky, čímž změníte jeden z parametrů hry.

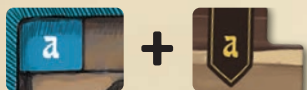
Příprava hráče

Každý z hráčů si zvolí barvu. Vezměte si hráčskou desku, figurky služebníků, kostičky, disky a žetony správců ve své barvě. Kromě nich si vezměte také desku šlechtického archivu, kterou níže vyobrazeným způsobem umístíte po straně své hráčské desky.

3 figurky služebníků položte poblíž své desky – v prvním kole tyto pomocníky vyšlete do Messiny. 2 figurky služebníků umístěte do zásoby, odkud je budete moci získat v průběhu hry.

Na spodní pole každé ze tří stupnic šlechtického archivu umístěte po 1 kostičce (viz obrázek).

Na hráčské desce budete používat 3 žetony správců. Vezměte žetony ve své barvě a umístěte je na odpovídající výchozí pole ležící poblíž středu desky.

Použijte stranu hráčské desky a šlechtického archivu s písmenem „a“.

PŘÍPRAVA HRY PRO POKROČILÉ

Zkušenější hráči mají možnost hrát s **asymetrickými možnostmi**. V této variantě se hráčské desky přidělují náhodně a všichni hráči používají stranu s písmenem „b“. (Asymetrická strana má hnědý střed, a proto ji lze využít v kombinaci s jakoukoli hráčskou barvou.)

Asymetrické jsou i desky šlechtických archivů. Vezměte si náhodně zvolenou desku a použijte její stranu s písmenem „b“.

Pořadí hráčů

Vezměte po jednom disku v každé hráčské barvě a v náhodném pořadí je umístěte na stupnici pořadí hráčů v pravém dolním rohu bodovací desky. V prvním kole budou hráči odehrávat své tahy v tomto pořadí.

Na první pole každé ze tří stupnic písemných záznamů poté umístěte disky hráčů, a to v pořadí odspoda nahoru podle pořadí hráčů. (Pozice disku v rámci sloupce může být důležitá ve chvíli, kdy na konci kola dojde ke změně pořadí hráčů.)

Na stupnici vítězných bodů začínají první a třetí hráč na poli „0“ (disk třetího hráče leží nahoře). Druhý a čtvrtý hráč začínají s 1 vítězným bodem na poli „1“ (disk čtvrtého hráče leží nahoře). Třetí a čtvrtý hráč na závěr přípravy obdrží 1 minci.

Příprava prvního kola

Nyní přidejte do Messiny loď, kostky moru a měšťany.

Spustěte kotvu!

V prvním kole připluje 1 loď:

- Z hromádky kotvišť vezměte vrchní destičku a určete, ke kterému z přístavních mol loď přirazí.
- Vrchní destičku loď umístěte lícem nahoru tak, aby přiléhala k určenému přístavnímu molu.
- Na loď položte 1 kostku moru.

Ukazatel nákazy

V této fázi se po městě šíří mor.

- Posuňte okénko ukazatele o 1 pole po směru hodinových ručiček tak, aby se v něm objevil symbol krysy a nová série barev.
- Na každou šestiúhelníkovou destičku, jejíž symbol krysy se shoduje se symbolem na ukazateli nákazy, přidejte 1 kostku moru. (Na ukazateli se nachází celkem 3 symboly – krysa hledící vlevo, krysa hledící vpravo a stojící krysa).
- U každé ze 3 společenských vrstev měšťanů (jeptiška, řemeslník, šlechtic) přidejte jeden odpovídající žeton měšťana na každou šestiúhelníkovou destičku, jejíž barevné označení se shoduje s barvou na ukazateli nákazy.

V tomto případě položte kostku moru na každou destičku s krysou hledící vlevo. Na každou destičku s oranžovou barvou umístěte 1 jeptišku, na každou bílou destičku 1 řemeslníka a na každou modrou destičku 1 šlechtice.

Průběh hry

Messina se hraje na 6 kol. Každý hráč má na začátku hry k dispozici 3 figurky služebníků a během kola smí provést 3 tahy. V pozdějších fázích hry se některým hráčům může podařit získat další služebníky a budou moci provést větší počet tahů. Kolo končí ve chvíli, kdy všichni hráči použili všechny své služebníky.

Hráči se v tazích střídají podle pořadí určeného posloupností disků na bodovací desce.

Tah hráče

Ve svém tahu postupně proved'te tyto kroky:

1. Vyberte si destičku městské části a umístěte na ni jednu ze svých figurek služebníků.
2. Zachraňte měšťany, pokud se zde nacházejí, a vezměte je na své panství.
3. Bojujte s morem.
4. Vykonejte akci destičky, nebo zvolenou městskou část znovu osídlete.

Úsilí vynaložené při boji s morem vám může zajistit možnost provést akce na stupnici morové kroniky. Ty můžete zužitkovat kdykoli během kroku č. 4.

Kdykoli v průběhu kroku č. 4 také můžete zaplatit za postup na stupnici městských knih a církevních matrik. Pokud chcete, postoupit smíte ve svém tahu i několikrát. Tím můžete získat dodatečné akce, které budete moci využít během zmíněného kroku.

Další možnosti tahu: Další dvě možnosti využití tahu – (a) výběr loď a vyslání služebníka na přístavní molo nebo (b) odvolání služebníka a jeho přesun zpět na vaše panství – jsou popsány na str. 9.

1. Výběr destičky

V prvním kole: Vezměte ze svého panství figurku služebníka a postavte ji na šestiúhelníkovou destičku městské části, na níž nestojí žádná další figurka (destičky přístavišť jsou v tomto smyslu považovány za městské části). Váš služebník tím označí destičku, kde budete v tomto tahu pracovat, a všem ostatním (včetně vás samých) znemožní její výběr v pozdějších tazích téhož kola.

V následujících kolech: Vaši služebníci jsou již přítomni v Messině na destičkách, které obsadili v předchozím kole. Nové kolo začínají položením na bok, aby bylo zřejmé, že ještě nebyli použiti a dané destičky nijak neblokuje.

Vybíráte-li destičku pro umístění ležící figurky, můžete si zdarma vybrat stávající destičku nebo libovolnou destičku, která s ní sousedí. Pokud si ovšem vyberete destičku vzdálenější, za každou následující destičku, na kterou služebník při přesunu vstoupí (včetně cílové destičky), musíte zaplatit 1 minci. Za posun o čtyři destičky proto zaplatíte 3 mince.

První pohyb je zdarma. Druhý a všechny ostatní stojí 1 mince za každou destičku.

Městskou část obsazenou stojící figurkou si zvolit **nesmíte**. Taková destička je v právě probíhajícím kole považována za použitou.

Svého služebníka na vybrané destičce opět postavte, abyste dali na jevo, že jste použili jeho figurku i městskou část, na níž stojí. Každého ze služebníků tak během kola použijete právě jednou a žádná destička nebude využita více než jedenkrát za kolo.

Dodateční služebníci: Dodatečné služebníky můžete získat postupem na stupnici městských knih (viz vysvětlení na str. 14). Nová figurka bude začínat na vašem panství. Takového služebníka smíte v daném kole využít až poté, co jste použili všechny služebníky přítomné v Messině.

Služebníky přicházející z vašeho panství umísťujte podle pravidel platných pro první kolo – smíte je umístit na jakoukoli z destiček městských částí Messiny, na níž nestojí žádná další figurka.

2. Záchrana měšťanů

Pokud se na vámi zvolené destičce nachází alespoň jeden žeton měšťana, tohoto měšťana (měšťany) zachráníte. Všechny takto získané žetony následně přidejte do svého panství – jakým způsobem se tak stane, závisí na tom, je-li na destičce přítomna kostka moru.

Nenachází-li se na vámi vybrané destičce kostka moru, měšťana umístěte na jedno z prázdných čtvercových polí v té části vašeho panství, která odpovídá jeho společenské vrstvě. (Horní část je vyhrazena řemeslníkům, levou dolní část obývají šlechtici, pravá dolní část náleží jeptiškám.) V každé části se nachází šest polí. Není-li žádné z nich volné, žeton měšťana odhod'te.

Nachází-li se na vámi vybrané destičce kostka moru, váš měšťan musí jít do karantény. Umístěte jeho žeton na pole „I“ libovolného prázdného karanténního domku. Jestliže jsou všechny domky obsazené jinými měšťany (na poli „I“ nebo „II“), žeton nového měšťana musíte odhodit. **V každém domku může v jednu chvíli přebývat**

pouze jeden měšťan, a to i v případě, že je jedno ze dvou dostupných polí volné.

Červená hráčka si zvolí destičku s jeptiškou. Na této destičce se nenachází kostka moru a červená musí zachráněnou jeptišku umístit na volné čtvercové pole v šedé části svého panství. Výběr pole bude později hrát důležitou roli, v dané chvíli však nespouští žádnou jinou akci.

Pokud se na destičce kostka moru nachází, jeptiška nemůže odejít do šedé části panství a červená hráčka ji musí umístit na pole „I“ v jednom ze svých prázdných karanténních domků.

Poznámka: Měšťan přicházející z morem postižené městské části putuje do karantény i v případě, že v dalším kroku svého tahu místní centrum náklady zlikvidujete.

3. Boj s morem

Jakmile dojde k evakuaci měšťanů, dostanete příležitost vymýt morovou nákazu v příslušné městské části.

Nachází-li se na vybrané destičce kostka moru, můžete zaplatit 1 žeton ohně a tuto kostku moru odstranit. Pokud na destičce leží větší množství kostek moru, smíte jich odstranit tolik, kolik budete chtít – za každou z nich však zaplatíte 1 žeton ohně.

V pozdějších kolech hry stojí odstranění kostek moru 2 žetony ohně (viz přehledová tabulka na bodovací desce). V tomto případě však za každou odstraněnou kostku moru získáváte navíc 2 vítězné body.

Zbývají-li na vámi zvolené destičce po případném utracení žetonů ohně kostky moru, **za každou z nich si vezměte 1 krysu**. (Kostky moru zůstávají na destičce městské části do dalších kol.) Za nasbírané žetony krysy vás na konci hry čeká patřičný trest (viz str. 17).

Za každou odstraněnou kostku moru postupte na stupnici morové kroniky o 1 pole. Spustí-li takový postup jednu nebo více akcí (viz str. 15), můžete je vyhodnotit před akcí spojenou s destičkou městské části po ní nebo i během takové akce.

ŽETONY OHNĚ

Hru začínáte bez žetonů ohně, v jejím průběhu je však můžete získat. Počáteční cena za odstranění každé kostky moru z destičky, na níž se nachází váš služebník, činí 1 žeton ohně. V pozdějších fázích hry se zvýší cena na 2 žetony ohně.

Získat můžete i žeton velkého ohně. Tento žeton má na sobě dva symboly ohně, a lze jej tedy využít k odstranění až dvou kostek moru z destičky městské části. Navíc máte možnost také **odstranit 1 kostku moru z libovolné sousední destičky**.

Zvláštní případy:

- Žeton velkého ohně můžete použít jako běžný žeton ohně a nebrat v potaz jeho schopnost odstranit kostku moru ze sousední destičky.
- Kostka moru na lodi nesousedí s žádnou destičkou městské části, přístaviště ani s další lodí. Pokud tedy použijete žeton velkého ohně na lodi, nebudete moci odstranit žádnou dodatečnou kostku moru.
- Jsou-li k odstranění kostky moru zapotřebí 2 žetony ohně, k odstranění kostky moru ze sousední destičky je potřeba utratit 2 žetony velkého ohně.

4. Akce destičky

S každou destičkou městské části nebo přístaviště se pojí akce vyobrazená v jejím levém horním rohu. Tuto akci proveďte jako poslední krok svého tahu.

Většinu destiček lze znovu osídlit měšťany vyslanými z vašeho panství. Pokud se rozhodnete pro znovuosídlení destičky, učiníte tak namísto vyobrazené akce.

Během tohoto kroku svého tahu můžete rovněž využít jakékoli akce získané díky postupu na stupnici morové kroniky a zaplatit si pohyb na ostatních dvou stupnicích písemných záznamů, což může vést k zisku dalších akcí. Akce na stupnicích písemných záznamů lze vyhodnotit v libovolném pořadí, a to před vyhodnocováním akce spojené s destičkou městské části, po něm, nebo dokonce i během takového vyhodnocování.

Jednotlivé akce, které hra nabízí, budou vysvětleny na následujících stránkách. Podrobné objasnění stupnic písemných záznamů naleznete na str. 14.

Další možnosti tahu

Figurku služebníka můžete ve svém tahu využít ještě dalšími dvěma způsoby.

Odvolání služebníka

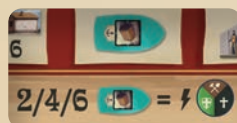
Místo vyslání služebníka na destičku městské části nebo na přístavní molo jej ve svém tahu můžete povolát zpět na vaše panství. Figurku jednoduše postavte vedle své hráčské desky a **získejte 1 minci**. Tohoto služebníka můžete znovu použít až v dalším kole.

Uvedené využití vašeho služebníka sice není příliš efektivní, nabízí vám ale způsob, jak se vypořádat se situací, kdy jsou všechny okolní destičky městských částí zablokovány a vy si nemůžete dovolit zaplatit cenu za přesun na vzdálenější destičku.

Výběr lodě

Místo výběru destičky městské části můžete služebníka vyslat na jednu z lodí. Kroky s tím spojené se podobají běžnému tahu:

- Zvolte si jednu z lodí v Messině a podle obvyklých pravidel pro umísťování přesuňte svého služebníka na přístavní molo, u něhož se tato loď nachází. (Přístavní molo považujte za samostatnou destičku sousedící s přístavištěm.)
- Můžete se přesunout i na takové molo, které v právě probíhajícím kole navštívil jiný služebník.
- Bojujte s morem na lodi, nebo si vezměte 1 žeton krysy, pokud se s morem rozhodnete nebojovat. (Kostka moru je poté v obou případech odhozena.)
- Destičku loď (její náklad) vezměte na své panství a v závislosti na vyobrazených symbolech získejte peníze nebo vítězné body.

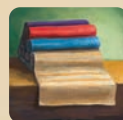
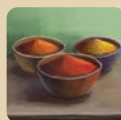
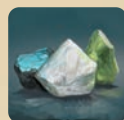

Pokud máte poté, co jste si vzali příslušnou destičku, sudý počet lodí, můžete pohnout jedním ze svých správců. Jejich fungování je vysvětleno na str. 10.

Během tohoto kroku můžete navíc zaplatit za postup na stupnici městských knih a církevních matrik a jakékoli akce získané tímto postupem využít jako za běžných okolností a v libovolném pořadí.

Zboží převážené na lodi má význam při závěrečném bodování. Ve standardní hře se všechny druhy zboží považují za stejné. Ve variantě pro pokročilé hráče se budete snažit sbírat zboží stejného druhu (viz str. 18).

Třemi druhy zboží jsou drahé kameny, koření a hedvábí.

PŘÍSTAVNÍ MOLA A MĚSTSKÉ ČÁSTI

Přístavní mola se podobají destičkám městských částí, avšak s následujícími rozdíly:

- Na přístavní molo nemůže být umístěna kostka moru – každá loď dostane po příplutí svou vlastní.
- Na přístavní molo, stejně jako na destičku přístaviště, nelze umísťovat žetony měšťanů.
- Služebník na přístavním molu nebrání jiným služebníkům v jeho využití. Jediným omezením služebníků je dostupnost lodí, které se zde nacházejí.

Při pohybu služebníka je přístavní molo považováno za samostatnou destičku sousedící pouze s destičkou s ní spojeného přístaviště. Každá z destiček městských částí přiléhajících k přístavišti se proto nachází ve vzdálenosti 2 destiček od přístavního mola.

Akce

Vámi vybraná destička městské části nebo přístaviště umožňuje provést jednu znázorněnou akci. Některé z těchto akcí mají přímočaré účinky, jako například získání žetonu ohně, jiné vedou k dalším akcím nabízejícím řadu zajímavých příležitostí k vylepšení vaší posvěti.

Získání žetonů a peněz

Při vyhodnocení těchto akcí si jednoduše vezmete vyobrazené žetony. Počet žetonů, které může mít hráč v průběhu hry u sebe, není nijak omezen.

Mince jsou dostupné ve třech nominálních hodnotách a hráči je mohou podle potřeby kdykoli rozměňovat.

Akce s výběrem

Lomítko ukazuje, že máte na výběr mezi dvěma možnostmi. V tomto konkrétním případě se jedná o akci Stavba (viz str. 12), nebo získání žetonu velkého ohně.

Postup na stupnicích písemných záznamů

Tato akce vám umožňuje postup o jedno pole na stupnici městských knih nebo na stupnici církevních matrik. Na uvedených stupnicích se můžete pohybovat také po zaplacení příslušné ceny, a to kdykoli během kroku akce destičky. Zde vyobrazené akce vám však umožní postup zdarma. Stupnice písemných záznamů jsou podrobně vysvětleny na str. 14.

Postup na šlechtickém archivu

Váš šlechtický archiv má 3 stupnice, z nichž každá odměňuje jiný aspekt hry. Při vyhodnocení této akce si zvolte jednu ze stupnic a posuňte svou kostičku na ní o jedno pole nahoru. Šlechtický archiv bude zohledněn v závěrečném bodování, a proto je podrobně vysvětlen na str. 17.

Pohyb správce

O náležitý chod vašeho panství pečují 3 správci – trojice disků, které jsou na začátku hry umístěny uprostřed vaší hráčské desky. Poté, co dostanete příležitost pohnout svým správcem, vám někteří z měšťanů přítomných na vašich statcích mohou poskytnout nejrůznější výhody. Každá z výše vyobrazených akcí vám umožní posunout příslušného správce na jeho obchůzku o 1 pole.

Tato akce vám umožňuje pohnout jedním správcem dle vašeho výběru.

Pohybujete-li správcem prostřednictvím této akce, máte možnost přeskočit bezprostředně následující pole, na němž by při své obchůzce vstoupil.

SPRÁVCOVA OBCHŮZKA

Správce se pohybuje po vyznačené cestě. Při druhém posunutí jeho žetonu se nejprve musíte rozhodnout, zda bude pokračovat vlevo, či vpravo. (Vzhledem k tomu, že se nemůže vrátit, vybírejte uvážlivě.) Zvolená cesta vede kolem okraje hráčské desky, aby se posléze stočila zpět ke středu panství podél hranice mezi jeho dvěma barevně odlišenými částmi. Správce, který navštívil všech šest polí své obchůzky, nemůže vykonat žádný další pohyb.

Na stejném poli obchůzky se mohou nacházet dva žetony správců.

AKTIVACE MĚŠŤANŮ

Poté, co správce zastaví při obchůzce na konkrétním poli, dostanete možnost aktivovat určitý počet měšťanů. V rámci jednoho postupu nesmíte daného měšťana aktivovat více než jedenkrát.

Aktivujte jednoho z měšťanů bezprostředně sousedících se správcem. K tomuto poli přiléhají dvě čtvercová pole vašeho panství. Je-li alespoň na jednom z nich umístěn žeton měšťana, můžete provést nad ním vyobrazenou akci. Jsou-li žetony měšťanů umístěny na obou polích, můžete si vybrat právě jednu z vyobrazených akcí.

Správce může aktivovat jeptišku, která vám poskytne žeton ohně. Pokud by byla jeptiška i na poli s akcí Stavba, místo žetonu ohně byste si mohli vybrat tuto akci.

Aktivujte jednoho měšťana dané oblasti. Toto pole sousedí s oblastí se 3 čtvercovými poli. Vyberte si kteréhokoli z měšťanů v této oblasti a proveďte akci vyobrazenou nad jeho žetonem.

Správce může aktivovat jednu z těchto jeptišek.

Aktivujte jednoho z měšťanů v každé oblasti. Toto pole ukazuje do dvou oblastí ve dvou různých barvách. V každé oblasti si vyberte jednoho měšťana a oba je aktivujte. Jejich aktivaci můžete provést v libovolném pořadí. (Pokud máte žetony měšťanů umístěny jen v jedné oblasti, aktivujte pouze jednoho měšťana.)

Správce může aktivovat jednu jeptišku a jednoho řemeslníka.

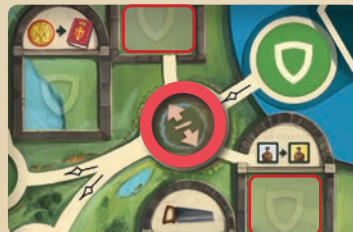

Aktivujte až 3 měšťany v kterékoli části svého panství. Pokud chcete, tyto měšťané mohou pocházet ze stejné části, dokonce i ze stejné oblasti. Váš správce poté ukončí svou obchůzku uprostřed panství a nemůže již od té chvíle vykonat žádný další pohyb.

POVÝŠENÍ SPRÁVCE

Správce můžete povýšit postupem na stupnici církevních matrik. Žeton vybraného správce obraťte na jeho vylepšenou stranu. Od této chvíle vám při obchůzce může zajistit dodatečnou aktivaci. I v tomto případě však stále platí, že v rámci jednoho postupu nesmíte daného měšťana aktivovat více než jedenkrát.

Jsou-li žetony měšťanů umístěny na obou přilehlých čtvercových polích, povýšený správce aktivuje oba měšťany. (Pokud je žeton měšťana umístěn jen na jednom z nich, aktivujte pouze tohoto měšťana.)

Aktivujte až 2 měšťany v této oblasti. Je-li zde umístěn jen jeden žeton měšťana, můžete aktivovat pouze tohoto měšťana.

Aktivujte až 2 měšťany v sousední oblasti, jejíž barva odpovídá typu správce, a 1 měšťana v druhé sousední oblasti. Pokud se v daných oblastech nachází menší počet žetonů měšťanů, můžete aktivovat jen ty z nich, které máte k dispozici.

Aktivujte až 3 měšťany v kterékoli části vašeho panství, a to stejným způsobem jako u nepovýšeného správce.

Povýšení měšťana

Tato akce vám umožní povýšit kteréhokoli z vašich měšťanů. Příslušný žeton se může nacházet v dílně, v jedné ze tří částí vašeho panství nebo v karanténě. Žeton měšťana obraťte na stranu se zlatým pozadím. Příslušný měšťan se tím stává měšťanem-patricijem, a to s následujícími účinky:

Je-li patricij umístěn v dílně, na konci kola vám během fáze Produkce přinese 1 vítězný bod.

Do některých dílen lze umístit pouze patricije (viz str. 12). Jiným se v případě jejich obsazení patricijem zvýší produktivita.

Ke znovuosídlení některých městských částí lze využít pouze patricije (viz str. 13).

Stavba

Tato akce vám nabízí příležitost zvelebit své panství (což se vám vyplatí na konci kola), nebo ji můžete využít k výrobě vozu, který vám pomůže při opětovném osidlování Messiny. V rámci akce Stavba máte na výběr ze 3 možností:

1. Vylepšete jeden ze svých karanténních domků.
2. Postavte dílnu.
3. Vyrobtě vůz.

Obnovení nabídky destiček: Na začátku vaší akce Stavba můžete po zaplacení 1 vítězného bodu nebo 1 mince, dřeva či ohně obnovit nabídku buďto všech vylepšení karanténních domků, nebo dílen. V takovém případě přesuňte v každém sloupci vrchní destičku do spod a obraťte lícem vzhůru novou horní destičku. Poté si musíte zvolit jednu z výše uvedených možností – s výjimkou situace, kdy si nemůžete pořídit žádnou z dostupných destiček.

VYLEPŠENÍ KARANTÉNNÍCH DOMKŮ

Náklady na vylepšení

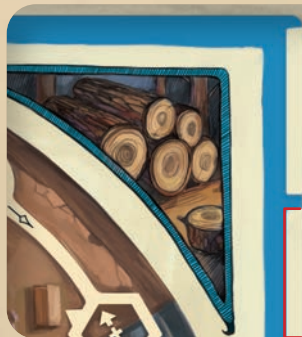
Produkce na konci kola

Vylepšení karanténních domků jsou k dispozici na bodovací desce. Vyberte si jednu z dostupných destiček a destičku pod ní obraťte lícem nahoru. Bude k dispozici při pozdějších akcích Stavby.

Zaplaťte náklady: vyznačené žetony a mince vraťte zpět do banku. (Nemůžete-li uhradit příslušnou cenu, vylepšení si vzít nesmíte.) Vyberte si jeden ze svých karanténních domků bez vylepšení a umístěte na něj získanou destičku. Pokud se v něm nachází měšťan, na konci kola pro vás bude moci pracovat (viz str. 16).

DÍLNY

Vyberte si jednu z dílen dostupných na bodovací desce a destičku pod ní obraťte lícem vzhůru.

Náklady Typ měšťana Produkce

Každá hráčská deska má vyznačená místa určená k přiložení šesti dílen.

Zaplaťte uvedené náklady a umístěte dílnu na vyhrazené místo na okraji vaší hráčské desky. (Pokud se vám náhodou podaří získat více než 6 dílen, ostatní destičky umísťujte poblíž dřívě získaných.) Prázdné čtvercové pole na destičce dílny můžete kdykoli obsadit měšťanem odpovídajícího typu, jehož přesunete z části vašeho panství, kde momentálně pobývá. Někdy tento krok provedete okamžitě, není však proti pravidlům, vyčkáte-li až do fáze Produkce nebo do chvíle, kdy v příslušné části svého panství budete potřebovat místo pro dalšího zachráněného měšťana.

(Měšťana v karanténě do dílny přesunout nelze a totéž platí i pro měšťana umístěného v jiné dílně.)

Do každé dílny můžete umístit pouze měšťany pocházející z vyznačené společenské vrstvy. Vyžaduje-li dílna umístění patricije, můžete do ní umístit i nepovýšeného měšťana. V takovém případě z ní však nebudete mít žádný zisk, dokud daného měšťana nepovýšíte.

V této dílně smí pracovat jen šlechtic, ať už nepovýšený, nebo patricij.

Tato dílna přináší po jejím obsazení patricijem okamžitý zisk. Umístíte-li do ní nepovýšeného měšťana, odměnu dostanete až po jeho povýšení.

Dílny dostupné na začátku hry (I): Na začátku hry můžete stavět takové dílny, které produkují na konci každého kola (viz str. 16).

Tato dílna vám nepřinese žádný okamžitý užitek. Pokud ji však obsadíte patricijskou jeptiškou, na konci každého kola vyprodukuje 1 žeton velké hoře a 1 minci.

Dílny dostupné později v průběhu hry (II): Při přípravě pátého kola jsou destičky dílen na bodovací desce nahrazeny novými, jež byly zpočátku odloženy stranou. Jejich stavba se řídí stejnými pravidly, po umístění požadovaného typu měšťana ale okamžitě obdržíte vyznačenou odměnu. Zisk vám však přinesou pouze jedenkrát – dílny, které vstupují do hry později, na konci kola neprodukují.

Využití odměny označíte tak, že destičku otočíte lícem dolů (žeton měšťana na ní nechte položený).

Tato dílna vám přináší jednorázový zisk v podobě 1 žetonu ohně a 3 vítězných bodů. Odměnu získáváte ve chvíli, kdy ji obsadíte jeptiškou, ať už patricijskou, nebo nepovýšenou.

VOZY

Náklady Okamžitě získané body

Z bodovací desky si vezmete dostupný vůz. Ve hře 2 hráčů je k dispozici pouze jeden (jedna hromádka), ve hře 3 nebo 4 hráčů jsou k dispozici dva (dvě hromádky).

Zaplaťte náklady na pořízení vozu. Pokud jsou na destičce vyznačené vítězné body, okamžitě si je připočítejte. Vůz umístěte do blízkosti své hráčské desky. Využijete ho při opětovném osidlování Messiny.

Znovuosídlení Messiny

Ve chvíli, kdy máte vyhodnotit akci vyobrazenou na vámi zvolené destičce městské části, můžete tuto akci ignorovat a vybranou destičku místo toho znovu osídlit. V takovém případě však existují dvě omezení:

- Nemůžete znovu osídlit destičku přístaviště ani přístavní molo.
- Nemůžete znovu osídlit destičku městské části, která již byla předtím znovu osídlena.

PŘI ZNOVUOSÍDLENÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI:

1. Zaplaťte vyznačené náklady.
2. Použijte jeden vůz. Vyslání vozu naznačíte otočením jeho destičky na druhou stranu. Každý vůz lze využít pouze jednou za kolo.
3. Požadovaný počet měšťanů (a případně i svých služebníků) vraťte zpět do banku.
4. Na destičku městské části umístěte jednu z destiček znovuosídlení ve své barvě.
5. Nachází-li se na destičce městské části jedna nebo více kostek moru, vezměte si 1 žeton krysu.

V případě, že jste využili všechny své destičky znovuosídlení, tuto akci dále provádět nesmíte.

NÁKLADY A POŽADAVKY NA ZNOVUOSÍDLENÍ

Na každé destičce městské části je vyznačená cena a měšťané, kteří jsou potřeba k jejímu znovuosídlení.

Znovuosídlení této městské části stojí 1 dřevo. Jejími obyvateli musí být 2 šlechtici.

Patricije lze vyslat i do takové městské části, k jejímuž znovuosídlení je zapotřebí nepovýšených měšťanů. Je-li však jako budoucí obyvatel vyžadován patricij, do příslušné městské části nelze vyslat nikoho jiného.

Znovuosídlení této městské části stojí 1 mince. Jejími obyvateli musí být 1 jep-tiška (patricijka nebo nepovýšená) a 1 patricijský řemeslník. (Nepovýšený řemeslník v tomto případě nestačí.)

Ke znovuosídlení některých městských částí je navíc potřeba jednoho z vašich služebníků. V takové situaci musíte využít služebníka, který je v daném kole stále k dispozici (tj. jedná se o dosud nepoužitou figurku na vašem panství nebo figurku ležící na jedné z destiček městských částí). Takto použitého služebníka odstraňte ze hry a vraťte zpět do krabice.

Znovuosídlení této městské části stojí 2 mince. Jejími obyvateli musí být 2 jep-tišky a dodatečným požadavkem je odstranění jednoho z vašich služebníků, jehož jste v daném kole dosud nepoužili.

DESTIČKY ZNOVUOSÍDLENÍ

Po znovuosídlení městské části překryjte vyznačené požadavky na provedení této akce jednou z příslušných destiček ve své barvě. Akci znovuosídlení zde po zbytek hry nesmí provést nikdo jiný. Od této chvíle je však jméno vaší rodiny s touto čtvrtí nerozlučně spjata a veškeré zdejší dění bude mít vliv na vaši pověst – a to jak pozitivní, tak negativní.

- Kdykoli si její destičku vybere služebník kteréhokoli hráče (včetně vás samých), okamžitě získáváte 2 vítězné body (jak ukazuje vrchní část destičky znovuosídlení).
- Kdykoli je na její destičku umístěna kostka moru, vezměte si 1 krysu.

PŘEHLED POHYBU MĚŠŤANŮ

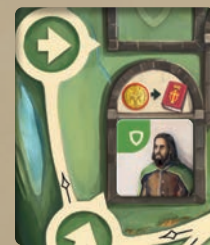
Měšťané se objevují v Messině při právě herního kola. Po své záchraně odcházejí na vaše panství – pokud přišli z městské části s morovou nákazou, zamíří do karanténního domku, není-li v jejich městské části žádný mor, putují přímo do jim příslušející části vašeho panství.

Měšťané umístění do karantény v ní zůstávají dvě kola – v průběhu kola, v němž byli zachráněni, a po celé další kolo. Měšťany v karanténě nelze přesouvat do dílen a nemohou ani znovu osídlit Messinu. Po opuštění karantény přesuňte žeton měšťana do jemu příslušející části vašeho panství.

Po umístění na čtvercové pole v odpovídající části panství zůstává měšťan na místě, dokud není přesunut do dílny nebo vyslán zpět do Messiny za účelem jejího znovuosídlení. Přesunout se na jiné pole v jemu příslušející části vašeho panství měšťan nikdy nesmí.

Naproti tomu lze měšťana kdykoli přesunout z jemu příslušející části panství do odpovídající dílny, a to i v průběhu fáze Produkce. Měšťan zaměstnaný v dílně může být vyslán, aby znovu osídlil Messinu, nelze jej však přesunout zpět do jemu příslušející části panství ani do další dílny.

Stupnice písemných záznamů

Vaše pověst mezi obyvatelstvem a dobré jméno ve městě i u církevních hodnostářů se odráží na třech stupnicích písemných záznamů v centrální části bodovací desky.

Vaše pozice na těchto stupnicích slouží k určení pořadí hráčů (viz str. 16) a na konci hry vám může zajistit vítězné body (viz str. 17). Postup na nich vám navíc často přinese okamžitý zisk.

Postup

Posun na stupnici morové kroniky je možný pouze v důsledku boje s morovou nákazou, popsaného na str. 8.

Za posun na stupnici městských knih a církevních matrik můžete zaplatit kdykoli v průběhu kroku akce destičky městské části nebo přístaviště. Takovým způsobem smíte ve svém tahu postoupit, kolikrát chcete. **Náklady na postup činí 1 minci za každého z vašich služebníků.** K celkové částce dospějete tak, že ke svým 3 počátečním služebníkům připočítáte všechny další, které jste získali během hry, a to včetně služebníků vrácených zpět do krabice v důsledku znovuosídlení Messiny.

Posun na stupnici městských knih a církevních matrik vám mohou umožnit i některé akce destičky. Tento postup je vždy zdarma.

Druhy akcí

Stupnice morové kroniky vám nabízí akce podobné těm, které lze získat na destičkách městských částí nebo přístavišť. Vyhodnotit je můžete kdykoli v průběhu kroku akce destičky, a to v tahu, během něhož došlo k jejich zisku.

Zapojit do hry další služebníky je možné pouze prostřednictvím stupnice městských knih. Po postupu na pole s ikonou figurky si ze společné zásoby vezmíte jednoho z vašich služebníků a položte jej vedle své hráčské desky. Do Messiny jej můžete vyslat již v kole, v němž jste jej získali, ne však dříve, než použijete všechny své ostatní služebníky, kteří se ve městě momentálně nacházejí.

Po postupu na toto pole stupnice městských knih smíte provést libovolnou akci vyobrazenou na kterékoli destičce, z nichž se Messina skládá. Počítají se mezi ně i destičky blokováné figurkami hráčů (včetně vás samotných) a destičky přístavišť, nikoli však přístavní mola.

Stupnice církevních matrik vám umožní pohnout správcem na jeho obchůzce po vašem panství, nebo ho povýšit (jak je vysvětleno na str. 11). Toto konkrétní pole vám dovoluje vybrat jednoho z vašich správců, povýšit ho, pokud ještě nebyl povýšen, a následně s ním pohnout.

Po postupu na tato pole stupnice církevních matrik smíte aktivovat vyznačený počet měšťanů na svém panství. (Tato akce se podobá akci 34, kterou ukončením své obchůzky odemkne váš správce; viz popis na str. 11.)

Ukončíte-li postup na poli, kde se nachází disk jiného hráče, položte svůj disk na něj. Pozice disků může na konci kola rozhodnout remízu při určení pořadí hráčů.

POSTUP BĚHEM FÁZE PRODUKCE

Získáte-li možnost posunout se na stupnici v průběhu fáze Produkce, svým diskem pohněte okamžitě. Pokud vám však takový postup přinese dodatečnou akci, nevyhodnocujte ji dříve než během kroku akce destičky svého následujícího tahu. (Dojde-li k této situaci na konci posledního kola, zmíněná akce propadá.)

PŘÍKLAD TAHU HRÁČE

Žlutý chce provést akci Stavba, a proto se rozhodne pohnout vyobrazeným služebníkem. Přesun na sousední destičku městské části je zdarma, každý další pohyb však stojí 1 minci. Povšimněte si, že figurka červeného hráče leží, a proto danou městskou část neblokuje. Žlutý pak postaví svou figurku na jím vybranou destičku, čímž označí, že příslušnou městskou část už ve stávajícím kole nelze znovu využít.

Žlutý si ze zvolené destičky vezme žeton měšťana. Vzhledem k tomu, že se na ní nachází kostka moru, musí měšťan odejít do prázdného karanténního domku, kde je umístěn na pole „I“.

Žlutý může utratit žeton ohně, aby zničil přítomnou kostku moru, a rozhodne se zaplatit žeton velkého ohně, který mu současně dovolí zlikvidovat kostku moru na sousední destičce městské části.

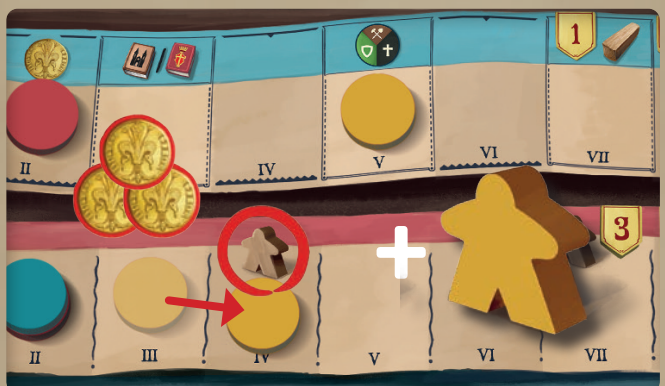
Za odstranění 2 kostek moru může žlutý hráč postoupit o dvě pole na stupnici morové kroniky. První pole nepřináší žádný dodatečný efekt, druhé pole mu však v následujícím kroku jeho tahu umožní pohnout jedním ze správců.

Žlutý by mohl nejprve provést akci Stavba a poté postoupit s jedním ze svých správců, rozhodne se však, že nejprve pohne správcem. Vyobrazený správce mu umožní aktivovat řemeslníka, který mu zajistí 1 minci a 1 dřevo. (Místo něj mohl aktivovat druhého řemeslníka, tento mu ale pomůže stavět.)

Žlutý teď utratí právě získaný žeton dřeva, aby vylepšil karanténní domek obsazený dříve získaným řemeslníkem. Ten na konci kola během fáze Produkce vyprodukuje žeton ohně. Žlutý by nyní mohl svůj tah ukončit, vidí však příležitost k zisku dalšího služebníka.

Žlutý zaplatí za posun disku na stupnici městských knih. Vzhledem k tomu, že momentálně disponuje 3 služebníky, se náklady, které musí uhradit, rovnají 3 mincím. Díky tomuto postupu vzápětí získá čtvrtého služebníka, jehož figurku položí vedle svého panství. Služebníka bude moci využít později ve stejném kole, jakmile použije všechny své ostatní služebníky umístěné v Messině. V rámci téhož tahu by mohl na stupnici městských knih nebo církevních matrik postoupit znovu, po příchodu čtvrtého služebníka však cena za postup vzrostla na 4 mince.

Konec kola

Kolo končí ve chvíli, kdy všichni hráči použili své služebníky. Na konci kola mohou produkovat měšťané umístění do budov. Po fázi Produkce dochází k přesunu měšťanů v rámci karantény.

Produkce

Za běžných okolností mohou hráči vyhodnotit produkci souběžně. Pokud však záleží na pořadí, vyhodnoťte produkci podle pořadí hráčů na bodovací desce.

KARANTÉNNÍ DOMKY

Měšťan umístěný do karanténního domku provede produkci v souladu s vyobrazením na destičce vylepšení. Není-li v karanténním domku umístěn žádný měšťan nebo nemá-li domek žádné vylepšení, ke spuštění produkce nedojde.

Řemeslník v prvním domku vyprodukuje 1 žeton ohně a přinese 1 vítězný bod. V prostředním domku není umístěn žádný občan, a proto zde nedojde ani k produkci. Šlechtic ve třetím domku nemůže produkovat, protože domek nemá žádné vylepšení.

DÍLNY

Každý měšťan umístěný do dílny dostupné na začátku hry (se symbolem ∞) provede produkci v souladu s vyobrazením na destičce dílny. Patricij zároveň přinese 1 vítězný bod. Některé dílny mají dvě úrovně produkce: běžnou a vylepšenou.

Vzhledem k tomu, že je tato jeptiška patricijkou, nevyprodukuje jen 1 žeton ohně, ale 2. Majiteli dílny navíc přinese 1 vítězný bod.

⚡ Dílny dostupné později v průběhu hry nabízejí jednorázový zisk a během Produkce už neprodukují, patricij umístěný do takové dílny však jejímu majiteli stále přináší 1 vítězný bod.

Tento měšťan přináší 1 vítězný bod, protože je patricijem. Odměnou, kterou dílna poskytuje, obdržel majitel při jejím postavení. Žádný jiný zisk ve fázi Produkce negeneruje.

Karanténa

Na konci kola, po vyhodnocení veškeré produkce, pohněte všemi měšťany v karanténě.

- Žeton nacházející se na levém poli v karanténním domku se posune na pole vpravo.
- Žeton na poli vpravo opustí karanténu. Umístěte jej na prázdné čtvercové pole v té části vašeho panství, která přísluší společenské vrstvě daného měšťana, nebo do odpovídající dílny.

Příprava následujícího kola

I

Kostičku počítadla kol posuňte na pozici dalšího kola.

II

Všechny figurky služebníků nacházející se na destičkách v Messině položte. Tak bude zřejmé, že v novém kole ještě nebyli použiti.

III

Z destiček městských částí s kostkami moru odstraňte žetony měšťanů.

IV

Zkontrolujte přehledovou tabulku a určete, která ze stupnic písemných záznamů má v daném kole prioritu. Disky na stupnici pořadí hráčů poté přeskládejte tak, aby odrážely pořadí na uvedené stupnici písemných záznamů. Pokud se disky hráčů nacházejí na stejném poli, přednost má ten z nich, jehož disk vstoupil na pole později (a proto leží výše).

III

V tomto kole je přednost určena pořadím na stupnici vítězných bodů. Jako první hraje vedoucí hráč.

V

Z hromádky kotvišť vezměte novou destičku a k molu odpovídajícího přístaviště umístěte destičku lodi. Na loď položte 1 kostku moru.

III

Uvádí-li přehledová tabulka příjezd dvou lodí, umístěte obě lodě ke stejnému molu (a na každou z nich umístěte po 1 kostce moru).

- Po použití poslední destičky kotviště všechny 4 destičky znovu zamíchejte a vytvořte novou zásobu.
- Jsou-li všechna tři dostupná místa u přístavního mola obsazena, loď umístěte k molu dalšího přístaviště ležícího po směru hodinových ručiček.

VI

Přidejte do Messiny novou destičku městské části. Nové destičky se k městu přikládají na určená místa, jejichž rozvržení naleznete na zadní straně těchto pravidel. Správné místo pro přidání destičky určíte tak, že začnete u přístaviště zvoleného v pátém kroku (V) Přípravy následujícího kola a po směru hodinových ručiček pokračujete po obvodu herního plánu, dokud nenarazíte na prázdné místo. Novou destičku městské části poté přiložte právě tam.

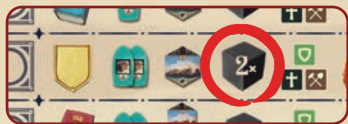

Pokud právě začíná páté kolo, z bodovací desky odstraňte všechny stávající destičky dílen a nahraďte je dílnami odloženými stranou. Ty připravte stejným způsobem jako dílny dostupné na začátku hry.

VII

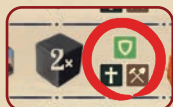

Ukazatel nákazy otočte o jedno pole po směru hodinových ručiček. Poté přidejte kostky moru způsobem popsáným na str. 7.

V kolech označených tímto symbolem otočte ukazatelem znovu a proces přidání kostek moru zopakujte.

Omezení počtu kostek moru: Zásoba kostek moru je omezená a závisí na počtu hráčů. Během hry proto může nastat situace, kdy nebudete moci přidat kostky moru na destičky městských částí, které by je měly dostat. V takovém případě neumisťujte vůbec žádné kostky moru. Pokud byste měli přidat kostky moru dvakrát, proveďte to ve dvou oddělených krocích – je možné, že na druhý krok sice kostky nebudou stačit, ale v prvním je budete moci rozmístit.

Žetony měšťanů přidejte způsobem popsáným na str. 7. Nyní jste připraveni odehrát další kolo hry. V tazích se střídáte podle stupnice pořadí hráčů.

V šestém kole hry začíná mor ustupovat. Městské části Messiny nedostávají žádné nové kostky moru ani nové měšťany, které je potřeba zachránit. Mor se však stále objevuje na lodích přijíždějících do přístavu.

Nezapomeňte: Hráči, kteří použili své vozy, by měli obrátit jejich destičky. Díky tomu bude zřejmé, že je v novém kole mohou opět využít. Po přidání kostky moru do znovuosídlené městské části si hráč, v jehož režii byla opět osídlena, vezme žeton krysy.

Konec hry

Hra končí na konci šestého kola poté, co hráči obdrželi produkci ze svých dílen a vylepšených karanténních domků.

Žetony krysy

Hráči mohou v průběhu hry nasbírat žetony krysy. Ty představují události spojené s morovou nákazou, které poškozují jejich dobrou pověst, a nyní nastává čas za ně náležitým způsobem zaplatit.

Za každý žeton krysy obdrženy během hry se na stupnici morové kroniky posuňte o jedno pole zpět. Pokud byste se měli dostat mimo stupnici, ponechte svůj žeton na jejím prvním poli.

Za žetony krysy si poté odečtete tolik vítězných bodů, kolik určuje tato tabulka:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-	0	1	2	4	7	10	13	16	18	21

Máte-li například 7 žetonů krysy, přicházíte o 13 vítězných bodů. Odečíst si můžete maximálně 21 vítězných bodů. Takto se můžete před závěrečným bodováním dostat i do záporného skóre.

Závěrečné bodování

Na konci hry hráči vyhodnotí tyto kategorie:

STUPNICE PÍSEMNÝCH ZÁZNAMŮ

Po odečtení vítězných bodů za žetony krysy vyhodnoťte svou konečnou pozici na každé ze tří stupnic písemných záznamů. Je-li nad polem, na němž se nachází váš disk, symbol vítězných bodů, tyto body si přičítejte.

Na stupnici morové kroniky hráči obdrží dodatečné vítězné body za relativní pozici svých disků. Ve hře 2 hráčů získává první hráč 5 bodů. Ve hře 3 nebo 4 hráčů dostane první hráč 10 bodů, druhý hráč 7 a třetí hráč 3 body. Remízu vyhrává hráč s větším počtem žetonů ohně. Žeton velkého ohně v tomto případě považujte za 2 žetony ohně.

ZNOVUOSÍDLENÉ MĚSTSKÉ ČÁSTI

Přičítejte si vítězné body za každou destičku městské části, kterou jste znovu osídlili. (2 vítězné body uvedené na samotné destičce znovuosídlení při této příležitosti nepočítejte – obdrželi jste je při každé návštěvě některého ze služebníků.)

ŠLECHTICKÝ ARCHIV

V průběhu hry jste dostali možnost provádět akce označené symbolem svitku, které vám zajistily postup na desce šlechtického archivu. Nyní získáte vítězné body za tři různé oblasti přispívající k vašemu dobrému jménu. Jejich bodovou hodnotu určují pozice kostiček na jeho třech stupnicích (viz příklad na str. 19).

Spočítejte všechny vámi postavené budovy, tzn. vylepšení karanténních domků a dílny. (Vozy se za budovy nepovažují.) Za každou budovu obdržíte tolik bodů, kolik ukazuje příslušná stupnice. Při bodování lze uplatnit maximálně 6 budov.

Přičítejte si vyznačený počet vítězných bodů za každý náklad exotického zboží, který jste během hry odvezli na své panství. Různé druhy zboží mají význam jen ve variantě hry pro pokročilé hráče. Při běžné hře prakticky získáte body za každou získanou destičku lodí.

Uvedený počet vítězných bodů si připočítejte i za každou svou destičku znovuosídlení umístěnou do Messiny.

ZBÝVAJÍCÍ MINCE A ŽETONY

Sečtete své zbývající mince, žetony ohně, žetony velkého ohně a žetony stavebního dříví. Výsledek vydělíte 3 a zaokrouhlete dolů. Konečné číslo odpovídá vašemu bodovému zisku v této kategorii.

Určení vítěze

Vítězem hry se stává ten z hráčů, který dosáhl nejvyššího počtu vítězných bodů, a tím i nejlepší pověsti v celé Messině. V případě remízy případně vítězství hráči s největším množstvím znovuosídlených městských částí. Pokud je stav stále nerozhodný, vítězí hráč s bodově nejlépe ohodnocenou znovuosídlenou městskou částí.

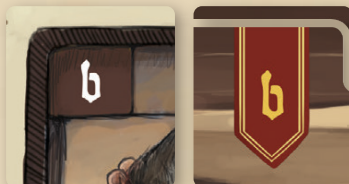
Variantha pro pokročilé

Druhá strana hráčské desky a desky šlechtického archivu je určena pro asymetrickou hru.

Příprava

Hráčské barvy rozdělte náhodně. Každý hráč si vezme desku příslušné barvy a použije stranu s písmenem „b“. (Karanténí domky se v této konfiguraci nacházejí na pravé straně.) Zamíchejte desky šlechtických archivů a náhodně rozdělte i je. Také v jejich případě použije každý hráč stranu s písmenem „b“.

Poznámka: Kombinace hráčských desek „a“ s deskami šlechtických archivů „b“ a naopak je sice možná, tyto herní varianty však nebyly dosud otestovány.

Průběh hry

Průběh varianty pro pokročilé hráče se řídí stejnými pravidly, vaše rozhodnutí však tentokrát budou odlišná – hráčské desky vám totiž nabízejí rozdílné možnosti.

V každé ze tří částí vašeho panství se nachází čtvercové pole poskytující štědrou odměnu, kterou lze získat pouze jedenkrát za celou hru. Tato pole jsou označena symbolem ⚡ v levém horním rohu.

Po aktivaci měšťana umístěného na takovém poli označte jeho žeton destičkou používanou při hře jednoho hráče. Ta vám poslouží jako upomínka, že příslušné pole už nemůžete znovu využít. (Ve hře jednoho hráče použijte k označení volný žeton ohně nebo dřeva.) Měšťan zde zůstává, i když jej již nelze aktivovat. V souladu s běžnými pravidly jej ovšem můžete přesunout do dílny nebo využít při znovuosídlení Messiny.

Závěrečné bodování

DODATEČNÉ BODY ZA ZNOVUOSÍDLENÍ

2/4/6

Vedle běžných způsobů, jimiž lze získat vítězné body, spolu hráči soupeří i o to, kdo dokáže znovu osídlit největší množství městských částí. Nejúspěšnější z nich obdrží 10 bodů, druhý 7, třetí 3. Hráč, který neosídlil žádné městské části, nedostane žádné vítězné body. V případě remízy rozhoduje vyšší počet vítězných bodů získaných ze znovuosídlených městských částí (vyhodnocených jako při běžném bodování). Pokud remíza přetrvává, hráči se podělí rovným dílem o součet vítězných bodů za místa, která společně obsadili.

Ve hře 2 hráčů je za první místo uděleno 7 vítězných bodů. Žádné další vítězné body se neudělují.

STUPNICE ŠLECHTICKÉHO ARCHIVU

Alternativní desky šlechtického archivu nabízejí několik nových způsobů, jak získat vítězné body.

Vyberte si 1 konkrétní druh exotického zboží (tzn. ten, jehož máte nejvíce). Za každý lodní náklad daného typu poté obdržíte uvedený počet vítězných bodů.

Získejte vítězné body za každou vámi postavenou dílnu. Při bodování lze uplatnit maximálně 5 dílen.

Získejte vítězné body za každý žeton stavebního dříví, který vám zbývá na konci hry. Při bodování lze uplatnit maximálně 6 žetonů.

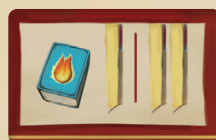
Získejte vítězné body za každé své vylepšení karanténího domku. (Maximální počet vylepšení, která lze při bodování uplatnit, není nijak určen, můžete však disponovat pouze 4 domky, a proto nesmíte mít více než 4 vylepšení.)

Získejte vítězné body za každou minci, která vám zbývá na konci hry. Při bodování lze uplatnit maximálně 9 mincí.

Poznámka: Nachází-li se vaše kostička na prvním bodovaném políčku stupnice, za každou minci obdržíte ½ bodu. Pokud máte lichý počet mincí, výsledek zaokrouhlete dolů.

STUPNICE PÍSEMNÝCH ZÁZNAMŮ

Za postup na jednotlivých stupnicích písemných záznamů získáváte dodatečné vítězné body. V pravé části morové kroniky, městských knih i církevních matrik se nacházejí značky v podobě jednoduchého a zdvojeného břevna.

Příslušná stupnice šlechtického archivu vám nabízí dvě úrovně bodů. Ve chvíli, kdy postoupíte za zdvojené břevno (tj. na pole s touto značkou), máte nárok na vyšší z obou hodnot. Pokud se dostanete za jednoduché břevno, obdržíte nižší z obou hodnot. V případě, že se vám nepodaří postoupit za jednoduché břevno, žádné dodatečné body nezískáte.

POSTUP SPRÁVCŮ

Obchůzka každého ze správců pohybujících se po vašem panství končí dvěma šestiúhelníkovými poli, po nichž následuje poslední zastavení v blízkosti samotného středu. Tato stupnice vám dává body za postup na uvedená poslední tři pole. Dospěl-li váš správce na první šestiúhelníkové pole, získáváte nejnižší z uvedených hodnot a tak dále. Vyberte si dva ze svých správců, kteří se na své obchůzce dostali nejdále, a připočítejte si vítězné body za jejich postup.

Destička priorit

Tuto destičku je možné použít i v případě, kdy nehrajete variantu pro pokročilé hráče. Upravuje přehledovou tabulku na bodovací desce a mění prioritu stupnic písemných záznamů v jednotlivých kolech.

Varianta pro jednoho hráče

Messina 1347 může být hrána také solitérně a i v tomto módu mohou být případně využity desky pokročilé varianty. V sólové hře nastoupíte proti jednomu (virtuálnímu) protivníkovi, který hraje podle níže uvedených pravidel.

Příprava

Zvolená destička městské části nebo přístaviště (bílá vrchní část)

Protivníková akce (červená spodní část)

Vyberte hráčskou barvu pro sebe i svého protivníka. Hru připravte jako pro 2 hráče. Váš protivník nebude používat stupnice městských knih a církevních matrik, a proto na ně umístíte pouze disky ve své barvě.

Zamíchejte zásobu s destičkami, které budou řídit tahy protivníka, a položte ji poblíž herního plánu.

Poznámka: Hrajete-li s hráčskou deskou s písmenem „b“, budete potřebovat několik volných žetonů k označení polí vašeho panství s jednorázovou odměnou.

Tahy vašeho protivníka

Protivníkovy tahy se podobají těm vašim.

- VÝBĚR DESTIČKY.** Odhalte vrchní destičku protivníkovy zásoby. Jsou-li vyznačená městská část nebo přístaviště dostupnými, umístěte na ně jednoho z nepoužitých protivníkových služebníků. Pokud dostupnými nejsou (kvůli jejich předchozímu obsazení nebo proto, že ještě nevstoupily do hry), pokračujte v odhalování protivníkových destiček, dokud nenarazíte na takovou, která je dostupná a na niž lze umístit protivníkovu služebníka. (Ostatní odhalené destičky po zbytek kola ignorujte.)
- ZÁCHRANA MĚŠŤANŮ.** Všechny žetony měšťanů na vybrané destičce odstraňte a vraťte je zpět do zásoby.
- BOJ S MOREM.** Nachází-li se na vybrané destičce kostky moru, protivník odstraní jednu z nich a postoupí o 1 pole na stupnici morové kroniky.
- AKCE DESTIČKY.** Akci spojenou s městskou částí nebo přístavištěm protivník ignoruje. Místo ní provede akci vyznačenou ve spodní (červené) části destičky řídící jeho tahy:

Z přístavního mola ležícího nejbližší zvolené destičce si vezme destičku loď. Splňuje-li tuto podmínku větší počet lodí, náhodně si vybere jednu z nich.

Vezme si dostupný vůz.

Vezme si dílnu uvedeného typu.

Vezme si všechna dostupná vylepšení karanténních domků.

Služebníci

Váš protivník bude používat následující počet služebníků:

1.–3. kolo	4.–5. kolo	6. kolo
3 služebníci	4 služebníci	5 služebníků

Vzhledem k tomu, že pro protivníkovy služebníky neplatí pravidla pro pohyb služebníků po Messině, na konci každého kola je vraťte zpět k jeho hráčské desce.

Pořadí hráčů

V 1., 3. a 5. kole jste začínajícím hráčem vy. Ve 2., 4. a 6. kole je začínajícím hráčem váš protivník.

Závěrečné bodování

V případě, že na stupnici morové kroniky postoupíte alespoň tak daleko jako váš protivník, získáváte 5 vítězných bodů. Bodování jinak vyhodnoťte obvyklým způsobem.

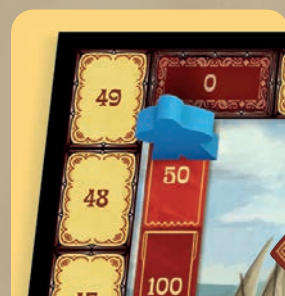
Bodování znovuosídlených městských částí je ve variantě pro jednoho hráče jiné než při běžné hře. Jestliže hráč znovu osídlí 2 městské části, obdrží 3 vítězné body. Za 3 městské části získá 7 bodů, a pokud se mu podaří osídlit 4 městské části, připočte si 10 vítězných bodů.

Za dobrý výsledek lze považovat 130 vítězných bodů – při použití varianty pro pokročilé hráče pak 140 bodů.

DALŠÍ POZNÁMKY K BODOVÁNÍ (VŠECHNY POČTY HRÁČŮ)

Šlechtický archiv: Modrý postoupil na střední stupnici svého šlechtického archivu (deska s písmenem „a“) celkem třikrát. Každá destička lodí, kterou si vzal během hry, má hodnotu 4 bodů. Za 4 destičky lodí tedy obdrží 16 vítězných bodů.

Získáte-li v závěrečném bodování více než 50 bodů, na vyznačené pole můžete jako připomínku umístit jednu z figurek vašich služebníků (nebo jinou kostičku či disk ve své barvě).

Příprava herního plánu

Příklad přiložení nové městské části: Vyobrazená destička kotviště přidává loď k přístavnímu molu v levém dolním rohu. Nová městská část je umístěna na nejbližší volné místo po směru hodinových ručiček.

Nezapomeňte!

- ✓ Při přípravě hry se Messina skládá ze všech šestiúhelníkových destiček městských částí označených písmenem **A**, které jsou určeny pro daný počet hráčů, a 1 náhodně vybrané destičky s písmenem **B**.
- ✓ Počet kostek moru, jež mohou být v Messině umístěny, je omezen (viz výše uvedené ilustrace). Jejich zbytek ponechte v krabici.
- ✓ Nemáte-li dostatek kostek moru k jejich současnému umístění na všechny destičky určené ukazatelem náказы, neumísťujte žádné kostky moru.
- ✓ Služebníka můžete ze svého panství umístit do města pouze poté, co jste použili všechny své ostatní služebníky přítomné v Messině.
- ✓ Služebník na přístavním molu neblokuje ostatní služebníky a nebrání jim toto molo využít.
- ✓ Nachází-li se ve vašem tahu ve vámi vybrané městské části kostky moru, musíte si za každou z nich, kterou odtud při boji s morem neodstraníte, vzít 1 žeton krysy.
- ✓ Žeton velkého ohně obsahuje dva symboly ohně, a navíc vám umožní odstranit dodatečnou kostku moru ze sousední městské části. (Další podrobnosti naleznete na str. 9.)
- ✓ Dílny dostupné na začátku hry (I) produkují na konci každého kola. Dílny dostupné později v průběhu hry (II) dávají okamžitou a jednorázovou odměnu.
- ✓ Patricij umístěný do dílny přinese na konci kola 1 vítězný bod bez ohledu na její typ.
- ✓ V 5. a 6. kole by na bodovací desce měly být k dispozici dílny dostupné později v průběhu hry.
- ✓ Je-li ke znovuosídlení městské části zapotřebí vašeho služebníka, odstraníte takového z nich, jehož jste v právě probíhající kole dosud nepoužili. (Ten, který si vybral dotčenou destičku městské části, zůstává na místě.) Služebníka sice následně vrátíte zpět do krabice, při úhradě nákladů za postup na stupnici městských knih nebo církevních matrik je však stále považován za „vašeho služebníka“.
- ✓ Cena za postup na stupnici městských knih nebo církevních matrik je 1 mince za služebníka. Mezi své služebníky počítejte 3, které jste dostali na začátku hry, a každého dalšího, jehož jste získali ze zásoby.
- ✓ Pokud je na vámi znovuosídlenou městskou část umístěna kostka moru, vezměte si 1 žeton krysy.
- ✓ V případě, že si některý služebník vybere vámi znovuosídlenou městskou část, získáváte 2 vítězné body.

Herní symboly

Získejte 1 minci.

Získejte 1 žeton stavebního dříví.

Získejte 1 žeton ohně.

Získejte 1 žeton velkého ohně.

Postupte na jedné libovolné stupnici vašeho šlechtického archivu.

Postupte (zdarma) na stupnici městských knih.

Postupte (zdarma) na stupnici církevních matrik.

Povyšte jednoho z měšťanů na patricije.

Okamžitě získejte uvedený počet vítězných bodů.

Pohněte uvedeným správcem.

Pohněte libovolným správcem.

Povyšte libovolného správce.

Pohněte libovolným správcem s možností přeskočit bezprostředně následující pole.

Vezměte si ze zásoby jednu z figurek vašich služebníků.

Proveďte libovolnou akci destičky v Messině.

Postavte dílnu, vylepšení karanténního domku nebo vůz.

Aktivujte uvedený počet měšťanů umístěných na vašem panství.

	V části panství			V dílně		V karanténě
Může být povýšen?	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Může být přesunut do prázdné dílny?	✓	✓	✓	✗	✗	✗
Může být použit ke znovuosídlení Messiny?	✓	✓	✓	✓	✓	✗

KOMPENZACE POŘADÍ HRÁČŮ NA ZAČÁTKU HRY

1. hráč	2. hráč	3. hráč	4. hráč
žádná	1 bod	1 mince	1 bod + 1 mince